

مقدمه ۱۰: امکان و امتناع تصویر قدر جامع:

امر اول) تصویر جامع بنا بر مبنای صحیحی ها

یک) مبنای آخوند خراسانی

مرحوم آخوند پس از اینکه ثابت کردند که هم صحیحی ها و هم اعمی ها لازم است قدر جامعی را تصویر کنند، می فرمایند که صحیحی ها می توانند قدر جامعی تصویر کنند ولی تصویر قدر جامع بر اساس مبنای اعمی ها محال است.

ایشان می نویسند:

«لا إشكال فی وجوده بین الأفراد الصحيحة و إمكان الإشارة إليه بخواصه و آثاره فإن الاشتراك فی الأثر

كاشف عن الاشتراك فی جامع واحد يؤثر الكل فيه بذاک الجامع فیصح تصویر المسمى بلفظ الصلاة مثلاً بالناهیة

عن الفحشاء و ما هو معراج المؤمن و نحوهما.»^۱

توضیح :

- ۱) صحیحی ها قطعاً می توانند بین افراد صحیح، جامعی را تصویر کنند چراکه:
- ۲) همه نمازهای صحیح یک اثر واحد دارند که کاشف از علت واحدی است که همان جامع صحیحی است.
- ۳) همه افراد صحیح اگر تأثیر می کنند و آن اثر واحد را پدید می آورند. به سبب وجود آن قدر جامعی است که همه افراد صحیح در آن مشترک هستند [چراکه الواحد لا یصدر الا عن الواحد]
- ۴) پس می توان گفت مسمای صلوة، آن چیزی است که ناهی از فحشاست و آن چیزی است که معراج مؤمن است. ما می گوئیم:

توجه کنیم که کلام مرحوم آخوند، محتاج پذیرش قاعده الواحد نیست [هر چند ایشان به عنوان دلیل از این قاعده بهره برده است] چراکه اگر گفتیم «صلوة» مشترک لفظی نیست، معلوم می شود که یک معنی و مفهوم موضوع له صلوة است که اثرش نهی از فحشا و .. می باشد.

